

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felolvas szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A miniszterelnök beszéde.

A temesvári napnak nagy jelentősége van, nem csak a választópolgároknak a külsőségekben nyilvánuló impozáns ragaszkodása miatt, hanem a lelkesedésnek azért az őszinteségeért és melegségeért, melyet Temesvár közönsége szíve sugallata szerint tanusított.

És másik nagy jelentősége a napnak az, hogy Szapáry Gyula az ellenzéki rágalmakat és ráfogásokat csak most czáfolhatta meg, nyugalommal, higgadsággal, s államférfiúi nemes önérzettel szólva a legyőzött felekről — s feltárva leplezetlenül, őszintén a párt követendő munkaprogramját, s jelezve azt legerőteljesebb vonásokkal, hogy a kormány s a szabadelvű párt iránya egyáltalán nem változott.

De nem is változhatott, mert a követendő politikának időszakok s áramlatok szerinti változtatása nem tartozik a szabadelvű párt tulajdonságai közé.

A választási küzdelem alatt személye ellen felhozott vádakra s támadásokra nem is reflektál a miniszterelnök, felesleges is, mert úgy politikai mint magányegyenisége sokkal magasabban áll mintsem azt sárral megdobálni lehetne — s önérzetes, férfias szavakkal hivatkozott a nemzetnek a lefolyt választási campagne

alatt megnyilatkozó szavazatára, mely nyílt elégtétel ugy magának a miniszterelnöknek valamint az egész pártnak — és a kormány nagy többsége megbízást nyervén az országtól az ügyek vitelére, addig míg bírja a fejedelem bizodalmit, míg számíthat a képviselőház többségének támogatására, teljesíteni fogja kötelességét és kicsinyes személyes megtámadások által magát kötelezettsége telésében megakadályozni nem fogja egedni.

* * *

A folyton megújuló éljenzésekől minduntalan félbeszakított beszéd elején az ország bizalmának impozáns nyilvánulása felett örömet íjezve ki, a kiegyezésről szól első sorban, mit a függetlenségi párt módosítási s a nemzeti pedig kibővíteni akar.

A kiegyezésről — mondja a miniszterelnök, — az ugynevezett nemzeti párt azt tartja, hogy az egy keret, melyet nemzeti irányban be kell tölteni. Ezen hasonlat azonban éppen nem áll, — mert azt, a mi legnagyobb részt két érdekelt fél törvényes közreműködésével állapított meg egyoldalul megváltoztatni nem lehet. S ha mi kívánók az 1867-ben létesít megállapodásokat egy irányban s a nemzeti irányban fejleszteni, akkor teljes joggal követelhetné a monarchia másik fele is, hogy ő viszont saját érdekében más irányba kívánja betölteni az ugynevezett keretet s akkor újabb vég nélküli közjogi panaszok előtt állnánk, me-

lyeket befajezetteknek tekinteni volt az 1867-ki kiegyezés egyik főcélja.

Ujabb időben sokszor vettetett fel azon kérdés, hogy ki interpretálja helyesebben az 1867-iki kiegyezést. A nemzeti párt magának akarja vindikálni azon jogot, hogy Deák intenczióinak ő a hivatott őre. En e tekintetben hivatkozom két tanura, a kiket ezen kérdésben illetékesnek el kell ismerni.

Az egyik maga Deák Ferencz, a másik gróf Andrássy Gyula. Mind a kettő alkotója volt az 1867-iki kiegyezésnek. Ők léptették életbe az 1867-iki törvények megállapodásait, ők voltak hivatva saját műveket védelmezni, — s a kiknek kétsége van, miként értelmezendő az 1867-iki kiegyezés, az olvassa el azon időből Deák Ferencz és gróf Andrássy Gyula beszédeit ezek alapján ítéletet fog alkothatni magának a fölött, hogy melyik a helyes értelmezés.

A mi nézetünk szerint az 1867-ki kiegyezésnek az a helyes fel fogása, melynek a kormány nevében két évvel ezelőtt adtam kifejezést s a mely szerint a kormány az 1867-ki kiegyezést állandó alkotásnak tekinti, és az ez által meghatározott jogokat fentartani és az ezekből eredő kötelezettségeket minden irányban teljesíteni kívánja. Ezen állásponton áll a kormány most is, s az 1876-iki törvény által rendezett kérdéseket sem módosítani, sem kibővíteni nem akarja, hanem ez alapon kíván tovább munkálkodni az ország szellemi és anyagi fejlődése érdekében. Mert ha ily irányu munkálkodás által minden irányban megszilárdulnak hazánk viszonyai, az által több haszon háramlik az országra, mintha

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Pápai Katicza

— Eredeti elbeszélés —

Csikvári Antaltól.

Pápai uram, s szentpéteri község érdekes bírása akkor táj an, midőn még azon a vidéken nem is merték a fekete füstöt eregető, mérgeesen prüszögő nagy paripát, mely ma már... 50—60 kilométer utat képes befutni egy óra alatt — a község adóügyének lebonyolítása végett kénytelen volt ősi fészkéből, nyugalmas otthonából kimozdulni és ősbudavarába sietni.

Nem mindennapi dolog volt ez, — nem bizony! — Pápai uram még soha életében sem jutott tovább a szomszéd község határánál: a mi azon tul esett, azt ő egyszerűen külföldnek nevezte — már pedig külföldre nem vágyodott sohasem.

Amde egy nap nagyot fordult a koczka Megválasztották bírónak még pedig az egész község egyhangu akaratára. A bizalom feléje hajlott és így nem lett volna szép dolog, ha az annyi sok ember bizalmából neki ajánlott tisztos állást visszautasítja. Volt is ám olyan sürgős-forgás a háznál, mint még soha.

Pápai uram azt sem tudta, hol kezdje. Óreg törődött nénye, ki özvegy Pápsi uram anyátlan leányának, Katiczának nevelése végett jött a házhoz egészen kikelt formájából.

„Hogy is ne! — Budavára menni? — Olyan dolognak látszott az előtte mint mikor váratlanul szüretet hirdettek: sokat hallott ő máj Budavárról, de azért egy vak löert sem tudta volna őt kimozdítani házából senki. Sokat hallotta ő még boldogult urától mesélni hogy milyen borzasztóan értik a mulatságot azok az adó executor urak, — ha csak egy falusival összejönnek, nem szakad vége a kupaktanácsnak. Ezért aztán hozzá is látott és leölt vagy 10 ruczát, készített fonyott kalácsot, hogy ücsöcs — a községbirája Budán is minden eshetőségre biztosítva legyen élelem dolgában.

Pápai kisbirája — kinek nem volt szabad hiányoznia az új, bíró uram mellől már csak azért sem, mert Pápai uram feledékeny embernek vallotta magát és így elkerülhetetlen szüksége volt egy élő naptárra — rögtön intézkedett, hogy a Márta asszony által készített ruczák még kimlatok után se érezék hiányát annak, a mit a földön birtak; megtöltötte a borju börrrel bevont valamennyi kotyogót — ugyan nem vízzel — hanem igazi jó csekési borral, úgy vélekedvén hogy hiszen a kacskák az életben eleget usztak viz-

ben, legyen jobb dolguk — és uszkáljanak borban!

Minden elkészült, Pista kocsis is kinyalta magát derakasan, hosszú bozontos hajára Bőskével reá kenetett nagy negyed font vaját, azután rágyujtva makra pipájára rá ült a szekérre és büszkén tekintett végig Pápai uram gyönyörű négy ménjén.

Arca kigyult, szeméit önhittea jártatta hol jobbra, hol balra, mintha csak mondani akarta volna: Látjátok e tüzes vérű szilaj paripákat? tátosokként állaaak a szekér előtt és félkezem ereje és egy hangom elég arra hogy megfékezze, báránynya változtassa őket.

Mindenki mozgott sürgött forgott, csak Pápai uram egyetlen leánya Katicza ki szemé fénye élete, mindene volt apjának, csak ő állt szótlanul az ajtó küszöbén.

Az apa ér i, hogy végtelen fájdalmat okozhat távozásával leányának, kit mióta ez csak megazületett — megára — sohasem hagyott.

Katicza élénk szellemű okos leánya, jól tudta, hogy a bíró tisztséggel járó köteletség teljesítése becsületbeli dolog. Hiszen ő jó, gondos nevelésben részesült... Pápai Mór esperes édes anyjának fivére oktatta nevelte; felismervén a kis lányban a nemes és jó iránti hajlamot, a magasabb szellemet, istápolni igye-

folytonos közjogi viták által elvonatik a törvényhozás a haladás munkájától.

Ezután áttér a miniszterelnök a nemzetipártira, melyről szólva, első sorban is jogos önérzettel mondja, hogy „én Magyarországon olyan pártot nem ismerek, mely ne valaná magát nemzeti pártnak, s azért ezen elnevezés egy pártot, még hozzá a képviselőház ily kis töredékét nem illeti meg. S ezen körülmény, hogy ezen párt most 50 tag helyett 60 tagból fog állani, — ez még nagyon távol van attól, hogy ezen párt mögött a nemzet álljon; ezen párt vezére a nemzeti ségi kérdésre nézve is kifejtette álláspontját és úgy szeretné feltüntetni a dolgot, mintha a kormány egy nem helyes nemzetiségi politikát követne. De részemről a hazánkban lakó idegen ajku nemzetiségekkel szemben nem ismerek helyesebb politikát, mint azt, melyet a kormány s a szabadevű párt követ. Már az 1868. 44. törvényezikk első szakasza ki mondta, hogy az állam nyelve a magyar. A kormány és törvényhozás mindig ügyelt arra és kötelessége ügyelni ezentúl is fentartassék, hogy a magyar nyelv ismerete mindiakább elterjedjen. Ezt követelni nem csak az állam egysége és a közszolgálat érdeke, de érdekében áll ez minden honpolgárnak, hogy az állam hivatalos nyelvét ismerve, ez által közlekedhessen a hon minden polgárával és hogy ekkép nyitva legyen számára minden pálya. A hazában lakó idegen ajku nemzetiségek asszimilálására és megnyugtására pedig a leghelyesebb út az ha a törvényhozás oly módon hajítja végre, hogy a különböző nemzetiséghez tartozó honpolgárok ez intézmények oltalma alatt jól érezzék magukat. Tegyük meg mindent az ország s annak egyes részei anyagi gyarapodására. Legyen jó, olós és igazságos a közigazgatás és az igazságszolgáltatás, mert ezek segítségével fog minden erőszak nélkül megoldatni a nemzetiségi kérdés s azért e kérdésben ez utat szándékozik követni a kormány.

A parlamenti szólásszabadsággal való visszaéléstől beszédében kijelenti, hogy a parlamenti elfajulás megakadályozása a többség feladata. Nem a szólásszabadság megszoaitásáról van szó. A tanácskozára kellő szabadságot lehet, sőt kell engedni, de meg kell akadályozni a szólásszabadsággal való visszaélést és intézkedni kell az iránt, hogy az elhatározás az

alkotmányos testület többsége részére biztosítva legyen. — Ezenfelül gondolkodni kell arról is, hogy a házban előfordult sérelmek magában a házban nyerhessenek orvoslást. Ez intézkedések nélkül a parlamenti tanácskozás sikeres működésének biztosítása az előfordult jelenségek után most már alig képzelhető, pedig hazánk ez alkotmányos testülete tekintélyének fentartása mégis több figyelmet érdemel, — mint néhány oly egyén elégedetlensége vagy bosszúsága, kik másként nem lévén képesek föltűnni, parlamenti botrányok előidézésében keresik dicsőségüket.

Ezután áttér ama teendőik eszterelésére, melyek a jövő országgyűlést foglalkoztatni fogják. A főszólt a kormány most is arra fekteti, — ugymond — hogy a közgazdasági reformjára vonatkozó törvényjavaslatok mielőbb legyenek a törvényhozás által tárgyalhatók. A közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat indokolásában már kimutattam, hogy a közigazgatás átalakítására a törvények egy egész sorozata nyújtandó be; hogy ezenkívül igen sok létező törvény a változó viszonyokhoz képest átalakítandó. Ezeket sem egyszerre benyújtani, sem egyszerre tárgyalni nem lehet, egy bizonyos sorrendet kell megállapítani.

E sorrendet akkép vélem megállapítandónak, hogy első sorban a vármegyei közigazgatási községekről és azok hatásköréről, a vármegyék önkormányzatáról, a közigazgatási bizottság szervezéséről és hatásköréről, a közigazgatási bíróságokról, a községek és rendezett tanácsú városok rendezéséről és a gyámsági és gondoksági ügyek rendezéséről szóló törvényjavaslat nyújtandó be. — E törvényjavaslatok egyidejűleg legkésőbb az 1892. évi őszi ülészek elején nyújtandók be, úgy, hogy lehetőleg 1894-ben ezeket életbe lehessen léptetni, kivéve a tisztviselők kinevezését, mely csak a megyei tisztviselők választási id-jének lejártával léptetendő életbe. Másodsorban a törvényhatósági joggal felruházott városok szervezéséről, Budapest főváros rendezéséről, a fegyelmi törvény és a tisztviselők jogi viszonyainak szabályozásáról, egyes közigazgatási területek rendezéséről és a törvényhatósági nyugdíjalapok szabályozásáról szóló törvényjavaslat adandó be. Hogy a törvényhatósági városok ügyeiről, a megyei szervezettől egészen külön szándékolta-

tik törvény alkottatni, már abból is kitetszik, hogy a kormány a városoknak a megyétől teljesen eltérő viszonyait kellőleg figyelembe kívánja tartani.

Az egyes miniszterek által benyújtandó javaslatok legfontosabbjai lesznek a pénzügyminiszter által benyújtandók. Ilyen első sorban az egyenes adók reformjáról szóló javaslat. Különösen oly czélből, hogy a teher egyenletesebben legyen felosztva; ilyen a fogyasztási adók reformjára vonatkozó javaslat, különös tekintettel ez adó könnyebb kezelhetősére ilyen javaslat az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozásáról. A legfontosabb azonban a valutaszabályozás, mely hivatva van hitelviszonyainkat és pénzrendszerünket lényegesen átalakítani. Közgazdaságunk minden ágában, az ipar és kereskedelem minden terén ép úgy, mint a mezőgazdaságban állandóságra van szükségünk. Ez állandóság csak úgy érhető el, ha oly pénzüemünk lesz, mely árulámzásoknak nincs kitéve. Ezért helyesen eslelszik a pénzügyminiszter, ha felhasználja ezt az időt, melyen e művelet keresztülvihető. E nagy művelet keresztülvitelére meg vannak az előmunkálatok téve és a pénzügyminiszter szakképzettsége és munkareje biztosítékot nyújt, hogy ez általa alapos előkészületek után megkezdett műveletet sikeresen be is fogja befejezni.

Hogy a kereskedelmi és forgalmi politika terén mily eredmények érettek el a legutóbbi időkben, az ismeretes mindazok előtt, kik a közügyekkel foglalkoztak. Épen az országgyűlés befejezése előtt köztűnk meg azokat a nagyfontosságú kereskedelmi szerződéseket, melyek egy nagy fogyasztási területen rendezték a kereskedelmi viszonyokat és a melyek kereskedelmi összeköttetéseink állandóságát biztosítják. A forgalom emelése szempontjából, és pedig úgy a személy, mint az áruforgalomra a legmesszebb menő könnyítések létesítettek. Itt a feladat a megkezdett uton tovább haladni s az új kereskedelmi viszonyok által létesített helyzetet lehetőleg kihasználni. A közgazdasági miniszter a törvényjavaslatok egy egész sorozatát készítette el melyek között a legfontosabb a curiai bíráskodásról szóló.

A tervbe vett reformmunkálatok, s a házválatos munkarendjének előterjesztése után,

kezelt azt és így nem volt esoda, hogy Katicza bár fájó szívvel vált meg atyjától buzdította őt a tisztességéből kifolyó kötelesség teljesítésére.

Érzékeny bucsuzás után Pista kecsis megeresztette az ostornyélre feleavart ostort fülhasítón csattantva úgy vágatott ki a faluból, mintha a világ végére igyekezett volna.

Katicza magára maradt. Nagy sötét, fekete szeméibe ott csillogott két könyösepp, ajka remegett, alig birt lábain állani lassan mint a holdkoros ment és lépteit a kert lugassa felé irányzta.

Ehaladva egy rózsaszál mellett, szórakozottan nyújtá ki karját egy lecsügő bimbó után, letépvé azt töjéről, ábrándozva dőlt a lugasba készített gyepágyra, csókokkal halmozván a rózsaszálát.

„Kicsi virágom! Mondd, vajjon viszont látom-e őt valaha?

A lugos mellől megszólalt egy csengő hang: „Viszont hát! Itt vagyok én, ki érted élek, érted halok!”

Katicza nagyot sikoltva ugrott fel, egy percz műve és a két rokonszív egymás karjaiba lelte boldogságát.

Katicza ábrándosan emeli fel szeméit, aztán oly hangon, a milyen még soha sem szólt Sándorhoz mondá:

Sándor! — eljött — megtartotta szavát? Óh mily szép ez magától, azt hittem hogy már reám sem gondolt, hogy már nem jön.

Sándor szívében a szerelem legforróbb érzete ereibe kergeté a vért, hévvel ragadja

meg Katicza kezét — — „Feledni téged? téged ki életemnek, lelkemnek, szívemnek egyaránt ura vagy? feledni téged ki ez élet mezein már-már megtört, szívemben új életet öntöttél? Oh te nem tudod, nem ismered azon férfiú szívét, érzelmét, kit a sors csak azért hozott utodba, hogy megismertesse veled az igazi boldogságot, a végtelen és igaz szerelem tisztá érzetét! — Két hét választott el tőled és e két hét alatt mennyi lelki szenvedésen mentem át! — Végig tekintve sorsomon, lelkületem, akaratom, gyengének találom arra hogy a szívemben meggyökerezett e szerelmet elnémitsa, lecsendesitse.

Erős akartam lenni, mint te, meggyőzni óhajtottam szívemet mint eddigelé meggyőztetted te is a magadét. — Elhitetni kívántam magammal, mint elhitetted te szíveddel, hogy nincs boldogság — nincs szerelem!”

És most? — óh most saját szívem érzelmé, keblem hullámzása, szerelmem végtelen nagysága meghazudtol! — Igen igen meghazudtol mint meghazudtolja e pillanatban ábrándos tekinteted, remegő kezéd, hangosan dobogó ezived, kebled hullámzása és az arczodra szökött pir hogy magad sem hiszed mit szellemes eszed, ajkodonra kényszerít. Oh Katicza te is szeretsz, ne tagadd, ne igyekezz meggyőzni szívedet — és habár a boldogság percnyi lenne is, ne foszd meg a boldogságtól önmagad és veled együtt ama férfut is, kinek minden gondolata szívének minden dobbanása örökké a tied lesz!

Katicza előtt összefutott minden. Erezte, tudtn hogy bölcselkedő eszecsékjé ez egyszer

tulszáryalta szívében eddigelé még soha sem érzett szerelem. Kábultan hajtá fejét Sándor vállaira és szabad tért engedett szerelmének!!

Hosszan, mélyen tekintett Sándor szemébe, mintha vigaszt keresne azokban, aztán hevesen, lázasan ölelé magához szerelmét és forró csókokkal halmoza ot el. A község tornyában megszólalt az öreg harang, hirdette az esti ima idejét.

Az ifju szerelmes pár önkéntelenül is térdre hull, összekulcsolt kezekkel rebegnek mindketten hálaimát az ég Urához, ki velük megismertete a szerelem legigazabb érzelmét.

E naptól Sándor gyakran volt a háznál, ámde megérkezett Pápai uram is.

Ez nagyott változtatott a szerelmes pár sorsán. Pápai ugyan is batározottan kijelenté hogy semmi szín alatt nem tűri azt hogy az uradalmi irnok — Paksai Sándor házához járjon.

Katicza feltárta atyja előtt a valót és összetett kezekkel kérte őt, hogy ne ellenezze boldogságát és Sándor iránti érzett ellenszéntével ne okozza egyetlen lányának halálát! Hiába.

Pápai uram hajthatatlan maradt. Paksai nemzedéknek még az árnyát is győlölte.

Néhai Paksai István Sándornak még elhunyt édes atyja álnok szerelmével kora sirba vitte Pápai forrón szerettét nővérét és azóta gyűlöli utál minden Paksai ivadékot.

A szerelem leleményes és továbbjeldése nem egy könnyen gátolható meg.

Igy történt, hogy az egymástól elválasz-

rüvid nagy lenség erejét impon

elnők nyek e párt csak a szat zeti p lesz kedje vése

fejező előre befeje form- nek

kik seljü mnlul felko meg hassu keres

Az

ruár főren tartat csaki ki és fogja az o

ez id az el mint lönbe így t

tott k módol

a Páp tetejé san ö czi bá csót, tott,

szeplő mégis

próbál hogy ispan szentü soha

néjana is a d lanul gitani róla, madt törnek lakon száll, vetkez zuhana alétan

R létrát kiáltoz

rövid de határozott szavakban kijelenti, hogy nagyon fog csalódnai az aki a párt egyenlenségére számít, mert a párt önbizalmát s erejét csak növelheti a nemzet többségének impozánsul nyilvánult bizalmi szavazata.

Nagy hatású beszéde végén a miniszterelnök a nemzeti pártnak csekély eredményeket ígérő jövőjéről szólt, mondván, hogy a párt reménye, ha az valóban komoly, csak arra lehet alapítva, hogy sikerülni fog a szabadelvű párt egységét megbontani, de e téren egy újabb keserű csalódás vár a nemzeti pártira, mert a szabadelvű párt egysége lesz a szikla, melyen bármily magasra emelkedjenek is a hullámok, az ellenzék e törekvése hajótörést fog szenvedni.

Végül pedig azon óhajásának adott kifejezést, hogy a pártok közt folytatandó, előre láthatólag heves küzdelem minél előbb befejeztessék, hogy az annyira szükséges reformmunkálatokhoz lehessen fogni, amelyeknek keresztülvitele a kormány feladata.

* * *

Es ez az óhajás a mindnyájunké kik hazánk érdekeit igazán szívükön viseljük, mert bárcsak mihamarább elismülnának a politikai személyeskedések felkorbácsolt hullámai, hogy teljes erővel, meg nem szakított munkálkodással foghassunk a félbeszakított reformművek keresztülviteléhez, megteremtéséhez.

Az új képviselőház megalakulása.

Az új országgyűlés képviselőháza február 20-án, szombaton, délelőtt 10 órakor, a főrendiház pedig ugyanazon délelőtt fogja tartani első ülését. A képviselőház ülésében csakis a korelnökök s a 6 korjegyzőt jelölik ki és értesítik a házat, hogy ő felsége mikor fogja trónbeszéddel ünnepélyesen megnyitni az országgyűlést.

Az 1814-ben született Madarász József ez idő szerint a ház legidősebb tagja és ha az első ülésen jelen lesz, kétségtelenül ő fog mint a ház korelnöke működni. Madarász különben sok éven át jegyzője volt a háznak s így teljesen ismeri az elnöki teendőket. A

házzsabályok félreérthetetlen intézkedése értelmében az országgyűlés ünnepélyes megnyitáán a képviselők a korelnök vezetése alatt jelennek meg.

Ha Madarász József esetleg nem lenne jelen az első ülésen, Csanády Sándort és ez után Dániel Páit illetné a korelnökség. Dániel Pál 1848. óta mindig tagja volt a képviselőháznak, mint a torontálmegyei zichfalvi kerület képviselője.

A korjegyzők tekintetében most még nincsen tájékozás, mert sok fiatal új képviselő választatott meg. A képviselők mandátumait csak az ünnepélyes megnyitás után nyújtják be. Ha a kilencz kisorolandó osztály azt jelentheti, hogy a horvát képviselőkkel együtt legalább 224 oly képviselő választási jegyzőkönyvet vizsgáltak meg, a kik szavazati jogukat akadálytalanul gyakorolhatják, a képviselőház ugyanabban az ülésben megalkulhat, először elnököt, azután két alelnököt, végre jegyzőket s háznagyot választva.

Azok a képviselők, akik több kerületben választottak meg, a megbízó levelek iránti igazolási eljárás befejeztétől számított 8 nap alatt tartoznak nyilatkozni az iránt, hogy melyik választókerület képviselőjét fogadják el. Előbb nem kötelesek nyilatkozni.

A háznak megalakulása után első sorban be fogja terjesztetni a pénzügyminiszter az 1892. évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot, melyet a megválasztandó pénzügyi bizottság újra lesz kénytelen egész terjedelmében letárgyalni, miután a feloszlott országgyűlés bizottsági jelentése az új képviselőház által a házzsabályok értelmében nem tárgyalható.

Ezuttal a miniszterek mindazokat a törvényjavaslatokat betérjesztik, amelyeket a múlt országgyűlés nem tárgyalta le. Lesz néhány fonos új javaslat is. A pénzügyi bizottság előreláthatólag nagyon rövid idő alatt be fogja fejezni a költségvetés fölött a tárgyalást, úgy, hogy a képviselőház a felirati vita után szonnal megkezdheti a költségvetés tárgyalását.

Új tervek a gymnasiumi tanításban.

Mintha csak egy régi álmom valóulásához állanánk közel, midőn a lapok kultusz-

m niszterünk új terveit hirdetik a gymnasiumi tanításban. Kik maguknak a tanári pálya száraz kenyere választották, azt hiszem nagyon régen belátták már a tanítás mostani állapotának tarthatatlanságát. — Beláttuk már, hogy tanítási rendszerünk elavult, hogy célra nem vezet, hogy midőn a nyolcz osztályt végzett tanuló a gymnasiumból kikerül, oly járatlan, oly tapasztalatlan, annyira nem tud számolni az étellel, hogy tán épen ebben rejlik oka annak, hogy sokszor egy-egy osztálynak háromnegyed része vész el az élet tömkelegében, — csak a proletárok számát szaporítva.

Reformmozgalmaink már megindultak e téren a görög nyelv kérdésének megoldásával s tudtuk is mindannyian, hogy ez nem befejezés, ennek folytatása várható. S ime közoktatásügyi miniszterünk folyó hó 15-ére összehívja tudósainkat azon kérdések megvitatására, melyek már a lapok útján közönségünk elé voltak terjesztve, hogy gondolkozunk felette mindannyian.

Ezen kérdések közül legérdekesebb a latin nyelv oktatására vonatkozó.

Kizárták a gymnasium keretéből a görögöt, mint ősi s függetlenül fejlődött nyelvet s már ekkor gondolhattuk, hogy az ezen alapon felelt latin nyelvet is fogja érne megtámadás. Ezen támadó: az új kor szelleme, mely már elég erősen érzi magát mankó nélkül is! A latin nyelvre szükségünk volt és van ezentúl is; de nem oly mértékben, mintahogy ezzel a középiskolák növendékeit agyon szeretnők boldogítani. A középkor divatos, uri, tudományos s az okiratok nyelvének már lejárt ideje; felépült már mindeütt az új: a nemzeti.

Gymnasiumainkban maig is hetenként 6-7 órát foglalkoznak vele, már az első osztályost agyon nyaggatják azon sok elmélettel, mely nem első osztályba, hanem esetleg 3-ik 4-ik osztályba való. A szógyökök, tövek, képzések, tudományos elnevezések, latinus usok, mind olyanok, melyeket egy 11 éves gyermek agya bizony nem képes megemészteni. Kivánjuk tőle a latin grammatika perfect tudását akkor, midőn saját anyanyelvének sem tudja nyelvtanát. Már pedig erre kellene építeni s praktikusabban tanítani!

S hogy e sok tanítás eredménye vagy jobban eredménytelensége dönti el, hogy mindez hiába való, mire a tanuló följut az 5-ik 6-ik osztályig ahelyett, hogy belejönne a latinba, legtöbb esetben a grammatika csak általános vonásait tartja meg, mert a részletek elveszték a megteremtés, a fejletlenség korában.

Jobb lenne e nyelvet az 5-ik osztályban kezdeni s a volt görög órákat pótolni ezzel s a görög műveltségre vonatkozó tudományokat ezzel kapcsolatosan a 6-ik és 7-ik osztályba tenni át. E rendszer jóságát bizonyították a realiskolák, bebizonyította a német nyelv tanítása. Felsőbb osztályban kezdve biztosabb a tanítás, az anyanyelv megértett alapjaira helyezve.

Igy elnök azon eredményt, melyet a jelen tanítással s a latinra vesztegetett időt realisabban használhatnók fel.

Igen érdekes a vallás- és közoktatásügyi miniszter tervezete a furkakéziókat tekintve is.

A hatodik osztályig haladhatna a tanítás egyöntetűleg. Ezen osztályt végezve, már mindenik tanulóban van annyi érettség, hogy valamely pályára elszánja magát s akkor a felsőbb osztályokra trifurkációt lehetne létesíteni. Egyik maradna a humánus, mely készítne jogi, orvosi, tanári pályára, másik lenne a realis, készítve a katonaira, a mérnökre s az ezzel kapcsolatosakra s a harmadikból posta-, távirat-, vasuti-, adóhivatalnokok, kereskedő-, bankhivatalnokok stb. állának elő, tanulva mindazt, miezek alapjához elkerülhetetlenül szükséges volna.

A gymnasiumban való képsést az elemi iskola is jobban szemmel kellene tartsa s így, ilyforma képzés által a gymnasium viszonya

tott két ifju sziv titokban keresett és talált módot összejövetelre.

Estéként midőn mindenki nyugodott már a Pápai uram portáját átölelő magas kőfal, tetején át át hajolt egy alak és szerelemitta san ölelé magához Katiczát kinek a jó Marci bácsi mindig elva oda készítette a hágcst, melyen Katicza, kedvese közelébe juthattott. Boldogok voltak.

Igy ismétlődött ez számtalanszor míg szeplőtlen, tiszta szerelmöket a sors irigysége mégis nyáfényre juttatá.

Pedig Marci bátyó a hetvenkétszer kipróbált véu — név ki-bíró azt hitte hogy a szerelmesek dolgát még maga a viczispán sem tudja jobban kikonfundálni és szentül meg volt győződve, hogy gazdája soha még az árnyalatnak sem jön nyomára.

Igen ám — Marci bátyám az éj királyneájának emaradására számított mindég. Ment is a do og egyideig, ámdé egy napon váratlanul a holdvilág ezüstös fényével megvilágítani találta az ifju pár arcát és ki tehet róla, hogy Pápai uramnak éppen akkor támadt egy nyugtalan álma t. i. hogy rab'ók törnek be házába, felugrik, — kinéz az ablakon . . . nagyot hátrál . . . a vér fejébe száll, dühösen gyul fegyvere után . . . a következő pil'anatban durranás majd tompa zuhanás és Sándor Pápai uram portáján belül alélta hever a földön.

Katicza ájtalan dől Sándorra, Marci a létrát fogva futkosott fel s alá s fejvesztve kiáltoz eczetért.

Őszecsődült az egész háznépe és a szomszédok is.

Sándor — feltápázkodván — halványan állt ott szerelmest bal karjába tartva, a jobból sűrűn patakzott a vér. Ereje mindinkább elhagyta, míg végre Katiczát a megtört szivü apának engedve át szóltanul hult a földre.

Pápai mint örült — kapta fel Sándort, rázta, szólította — de Sándor ajka néma maradt.

Katicza időközben magához térve — tétovázva nézett szét, tekintete Sándorra esett, ki ott feküdt vérben.

Egy szivet rázó sikoltás és Katicza halva rogyott Sándornak már elhidegült keblére.

Hogy e perczen mily tusát vivott Pápai uram szivében, a kétségbeesés és fájdalom, — annak csak a felettünk lakó Uristen a tanuja. Örülteként tépte haját, felkapta leányát egyik, Sándort másik karjával és a két szerencsétlen áldozat feje a Pápai uram keblére hanyatlott.

Kinos csend állott be.

A holdvilág mindig fényesebben tüzte le sugarait, mindenki meg volt győződve, hogy az ifju pár csak a más világon ébred újra.

Pápai uramból kitorrt a sirás, zokogott, sűrűn hullottak könnyei a két szerelmes halvány arcára, senkinek sem jutott azonban eszébe, hogy orvost is kellene hivatni és még végre akadt egy, ki erre gondolni tudott, mindketten átutaztak oda, a hol nincsen többé gyűlölet, nincs fájdalom, oda a hol csak igazi boldogság honol.

is jobban meg volna határozható más praktikus középintézetek és felsőbb akadémiai és egyetemi iskolák között.

Ko'osvári Aladár,
gymn. tanár.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és ke-zelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat át hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pnteken délelőtől 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként, d. e. 10-től 12-ig.

Színházban előadások naponta péntek kivételével kezdődnek este 7 órakor.

Nagy sétatáncverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4 órakor a „Margit fürdő” nagyertermében.

Febr. 10. A csizmadia ifjuság bálja a Margit fürdőben.

Február 13. Az önkéntes tűzoltók fizetett tűzoltóinak bálja a Margit-fürdőben.

Febr. 20. Kereskedő ifjak önképző egylerének 25 éves jubileuma.

Febr. 21. Kereskedő ifjak jubiláris táncestélye a Bikában.

Febr. 21. Táncestély a Bikában.

Febr. 21. Kereskedő ifjak önképző egyesülete, Febr. 25. Zártkörű tea estély a Margit-fürdőben.

Febr. 27. Függetlenségi bál a Margit fürdőben. Március 2. Ács ifjuság bálja. A Margit fürdőben.

Március 5. A „fillérogylet” tea estélye a „Bika” szalóda dísztermében.

— **Megyei közgyűlés.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága február 15-dik napján tartja évnegyedes közgyűlését. A tárgysorozat közérdékübb pontjai következők. A kereskedelemügyi miniszter leirata a törvényhatósági kö-z-u-t-a-k k-i-e-p-i-t-é-s-e-n-e-k s-o-r-r-e-n-d-j-e-t megállapító bizottsági határozat jóváhagyása tárgyában. Az ujonnan rendszeresített s-z-o-l-g-a-b-i-r-ó-i-á-l-l-o-m-á-s választás utjánai betöltése. Egyeken Kardos Géza cségei gyógyszerészek gyógyszerész-tár engedélyezése. Somogy megye megkeresése a védtörvény utasítás 94. §-nak az 1889. évi VI. t. cz. 20 §-val összhangba hozása, illetve módosítása tárgyában a képi selőházhhoz intézett feliratának pártolása végett. B.-Ujváros, Dorog, Egyek, Szoboszló M.-Pécs, Tetétlen, Téglás, P.-Ladány váro-soknak, illetve községeknek több rendbeli ügyei. Vármegyei főszámvevői jelentések, köz-ségi számadások és 1892. évi költségvetések megvizsgálásáról.

— **Jótkönyv hagyományok.** Üzv. Bajomi Sámuelnek Luczi Sára asszony végrendeletileg 100 frtot hagyományozott a városi protestáns árvatartó alapnak és 20 frtot a kórházi alapnak. Mindkét összeget a közelebbi napokban fizették be az alapítványi pénztárba.

— **Bélyegkötelezettség.** A pénzügyminiszter egyetértőleg az osztrák pénzügyminiszteriummal tudomására hozta a pénzügyi hatóságoknak, hogy az osztrák-magyar monarchia két államának lakosai közt a bélyeg és jogilletékek körül előforduló érintkezésekre nézve 1868-ban kötött egyezmény a kereskedelmi és iparkönyvekre s az ezekhez hasonló feljegyzésekre alkalmazást nem nyerhet. Ehhez képest az említett könyvek és feljegyzések bélyegkötelezettsége a na törvények és szabályok szerint ítélendő meg, melyek azon állam-ban érvényesek a hol a könyvek és feljegyzések használatba vétetnek, anélkül hogy az azok után, a másik államban már lerovott bélyegilleték beszámításának helye lehetne.

— **Nyilvános köszönet.** A „Debreczeni Ellenor”, „Debreczeni Hír”-ap. „Debreczen”, „Debreczeni Híradó”, „Debreczen-Nagyvárad” Ertesítő” és a „Debreczeni Protest. Lapok”

tekintetes kiadói fogadják ez uton is a debreczeni könyvnyomdászok önképzőkörének hálás köszönetét, a miért a mult 1891-ik évben is b. lapjuk egy példányát az önképzőkör részére díjmentesen megküldeni méltóztattak. A debreczeni könyvnyomdászok önképzőkörének e hó 7-én tartott választmányi ülése megbízásából: Horovitz Zsigmond egyleti jegyző.

— **Regénymánia a konyhában.** Egy ügyes kereskedő igen élelmes módon hódítja magához a szakácsnékat, hogy tőle vásároljanak. Összevásárolt ugyanis több mázsa rémregényt és ezt ivekre osztva csomagoló papirosnak használja és így a szakácsnék, kik hónapokon keresztül ettől a szatocstól hozták házi konyhai czikkeiket, egy teljes regénykötetet kaptak. A boltbau ennek folytán a következő jelenetek játszódtak le:

„Kérek egy kiló kávé a „Szomorú kertész” negyedik ivébe csomagolva.”

„Egy darab szappant a „Normafa titka” hatodik ivébe csomagolva.”

Két deka sajtot „Szóktetés a zárdából” című regény hatodik folytatásában.

„Kérek a „Márvány menyasszony” folytatásában egy font gyertyát” stb. A kereskedő ugyan kitűnő üzleteket csinált ezzel a spekulációval, de a cselédtartó gazdák már kezdenek ellene fellépni mert összes cselédségük olvas a helyett, — hogy munkáját végezzék.

— **A boldog direktor.** Leszkay András szinigazgató ma vette fel a f. évi szubven-czióknak nagyobbik felét 3000 forintot.

— **Miniszteri ajándék főreáliskoláknak**

A vallás és közoktatásügyi miniszterium be-cses ajándékot juttatott e napokban a debre-czeni főreáliskolának, a miniszterium ugya-nis magához váltván dr. Oláh Gyula bihar-vármegyei volt tanfelügyelőnek ez idő szerint közegészségügyi tanfelügyelőnek tekintélyes könyvtárát, ugy rendelkezett, hogy e könyv-táron két új állami reáliskola, t. i. a buda-pesti VI. kerületi és a debreczeni reálisko-lák egyenlően osztozanak. Az ajándék nagyon is ráfér a debreczeni intézetre, melynek ta-nári és ifjusági könyvtárai még mindig tete-mes hézagokat mutatnak.

— **Köszönetnyilvánítás.** Alolított, smély köszöntét fejezi ki tek. Feld Soma urnak a „Gresham” biztosító társulat budapesti vezértitkáranak. ki Mándoky Béla megjelent mű-véért 20 azaz husz forintot nyugdíjintéze-tüknak adományozott; s mely összeget a mai napon kezeimhez vettem. Tisztelettel Urványi Otto (a debreczeni színház nyugdíj-intézetének pénztárnoka.)

— **Elveszett.** Egy kis fekete szőrű rat-ler kutya, mely V o l g a névre hallgat. A szives megtaláló kéretik v. u 2243 sz. alatt lakó tulajdonosához elvinni, esetleg azt érte-síteni, hol illő jutalomba részesül.

— **Új nyaraló telep.** Kardos László nagy-kereskedő tudvalevőleg megvásárolta a Péterfia végén fekvő Bergboffer féle akáczerdőt, s azq villa telkekre osztva eladóvá tette. Közvetlen a város alatt lévő kényelmesen és ol-csón megközelíthető villa-telkek előrelátható-lag igen kapósak lesznek. Ugy halljuk, hogy még az idén érülni fog 3—4 csinos nyaraló, melyek csakhamar maguk után vonnak több építkezést is.

— **Az épülő Debreczen.** Nagyvárad ut-czán a megyeházzal szemben fekvő Béressy-féle házát (melyben Rosenberg Albert özve-gye szállítóüzlete székel) megvásárolták Rös-zer Richárd és Berger Jenő építézek, akik a régi házát lebontatván, helyére valószínűleg még az idén két emeletes nagy bérházat épí-tetnek.

— **Rabok imakönyve.** A debreczeni ügyész-ségi fogház lelkésze Csiky Lajos főiskolai hittanár, egyike a legjobb nevű egyházi írők-nak felhívta az igazságügyminiszter figye-lmét arra, mennyire kívánatos volnz, hogy a rabok egyenesen az ő számokra írott vallás-erkölcsi és imádságos könyveket olvashassa-nak. E figyelmeztetésnek meg is lett az ered-

ménye. A váci fegyintézet igazgatósága az igazságügyminiszter meghatalmazásával az összes foglyok körül működött papoknak pá-lyázatot hirdet egy rabok számára írott fele-kezet nélküli magyar imádságos könyvre. Az imádságos könyvnek tehát olyannak kell lenni, hogy minden rab valláskülönbség nélkül hasz-nálhassa, tehát az egyes felekezetek sajátos dogmái és ünnepeiről ne legyen benne említés. A legjobb pályamű jutalma 300 frt aranyban; a pályamunkák bírálataira egy katolikus és egy protestáns lelkészt fognak felkérni.

— **A cselédtartó gazdákat** a bejelentési hivatal újból figyelmezteti, hogy nemcsak magán uton, vagy elhelyező intézetekből, fo-gadott cselédek belépését kötelesek a rendőri bejelentési hivatalnál 48 óra alatt jelenteni. hanem ugyanannyi idő alatt az eltávozást is! habár a cseléd csak egy órát is ott töltött az új gazdánál, az eszközölt bejelentés után. Igaz hogy egy kissé dolgot ad a cselédtartó közönségnek, de tekintve azon körülményt, hogy sürűen hallunk panaszt a cselédek szö-késéről, tolvajlásáról s osavargásairól, mind-ezeket a hivatalos közegek ugy korlátozhat-ják és szüntethetik meg a közönség javára, ha a cselédek belépése és eltávozása azonnal eszközöltetik még pedig magok a jelentésre kötelezett gazdák vagy megbízottaik által. A bejelentési hivatal már is többeket pénzbírsá-golt meg ily cseléd eltávozást be nem jelen-tés miatt s épen azért nagyon ajánljuk, hogy a szabályrendeletileg kötelezett be és kilépé-seket, a közönség az előírt és már ismert módon, a saját kezüleg kitöltött kettős be és kijelentési lapokon, a maga jól felfogott érde-keiben sürgősen teljesítse. A l a k ó k eset-leges változásaitak ma a g o k kötelesek így időközben jelenteni, ugy a kiköltözést mint az új lakást, 48 óra alatt kötelesek bejelenteni. A kívánt jó rend érdekében reméljük, hogy e tudósításunk kellő figyelembe vétele után a közönség nem ad okot a büntetésekre.

— **Számla a katonaságnak.** T ö b b k e- r e s k e d ő kérdést intézett hozzánk az iránt hogy a katonaság részére a kereskedők által kiállítandó számlák bélyegzésénél mico kell ügyelni? Mivel a kérdés közérdékü, az aláb-biakban illetékes helyről nyert értesülés alap-ján adjuk meg válaszukat: A bélyeg és il-letékek iránti törvények és szabályok című könyv „Illeték előjegyzések” 84. tételszám 2. pontja szerint minden számla ha 50 frtnál nem nagyobb összegről szól, ivenként 1 kr. az ennél nagyobb összegről szóló számla pedig 5 kros bélyeg alá esik. Ha a számla nyug-tatvány gyanánt használtatik (a katonaság részére kiállított számla mindig nyugtatvány gyanánt tekintendő), akkor azok az „Illeték-jegyzék” 84. tétel szám 2. c) pontja értelmé-ben a II. fokozat szerint járó bélyeg illeték a már felhasznált 1. illetéleg 5 kros számlabé-lyeg beszámítása mellett bélyegjegyek felra-gasztása által rovandó le. Minthogy azonban a 2 frton alóli összegekről kiállított nyugtat-ványok az „Illetékelőjegyzék” 101. tételszáma b) és c) pontjához tartozó „Jegyzet” máso-dik bekezdése és a 102. tételszám n) pontja szerint bélyegmentesek, azaz: nyugtatványbé-lyeg alá nem esnek; önként következnek, hogy az ily összegűről szóló nyugták csakis a pénz-összeg vagy érték után esedékes számlabé-lyeggel látandók el. Ehhez képest tehát a 2 forintnál kisebb összegűről szóló számlára — ha okmányul használtatik is, csak 1 krajczá-ros számlabélyeg ragasztandó — 2 frtnál és azon felüli összegűről szóló számla pedig a II. fokozatu nyugtabélyeggel látandó el.

— **Hajdúvármegye közigazgatási bizott-sága** tegnap tartotta február havi rendes ülést; fontosabb tárgya nem volt. A szo-kott havi jelentéseket holnap ismertetjük Ma az állandó választmány előkészítette a febr. 15-diki közgyűlés tárgyait.

— **Eljegyzés.** Tóth József posta és tá-virtdatiszt jegyet váltott Boross László leá-nyával Jolánnal.

— **Koszoru a kereskedő ifjaknak.** Ertékes ezüst babérkoszoru van közszemlére kitéve Zádor Lajos üzletének kirakatában. — A Szöllőssy György ékszerész műhelyéből származott koszoru aranyozott szalagján ez a felírás olvasható: „1867—1892. A debreczeni kereskedő ifjak 25 éves jubileumára a debreczeni hölgyek köréből 1892. febr. 21.“

— **A debreczeni üzletvezetőség** a m. kir. államvasutak igazgatóságához állítólag német nyelven küldött két beadványt között a „Magyar Hirlap“ vasárnapi száma „A nagy magyarosító czim alatt. Az államvasutak igazgatósága az összes lapokban kinyilatkoztatja, hogy mindkét állítólag német szöveggel érkezett beadvány tényleg magyar szöveggel érkezett be, a miről az igazgatóságnál lárki is meggyőződhetik. — Mi érdeklődvén e hír iránt, melynek beküldője feltehetőleg az arany-pályadíjra aspirál, egyenesen a debreczeni üzletvezetőhöz fordultunk felvilágosításért, aki a legnagyobb készséggel engedett betekintést a szóban lévő iratok közé. — Egyik munkatársunk tehát saját szemével látta a „Magyar Hirlap“ által incriminált felterjesztéseket e r e d e t i f o g a l m a z v á n y á t, s így alkalma volt meggyőződni, hogy azok az első szótól az utolsóig magyarul vannak megírva, idegen szó egy se fordul elő azokban. — Az eredeti fogalmazványon, melyben néhány kitörlés és beszúrás is található, rajta van a fogalmazó, az osztályvezető illetőleg helyettese, az üzletvezető, a letisztázó, az összeolvasó és végül a kiadó signatúrája. — Hogy ez így van, arról bárki meggyőződhetik a debreczeni üzletvezetőség irat-tárában, talán még a „Magyar Hirlap“ is melyről azt kell hinnünk, hogy ezuttal sikerült azt valakinek alaposan felültetni. — Még csak azt jegyezzük meg, hogy a debreczeni üzletvezetőség nem magyar nyelvű előterjesztéseket, jelentéseket meg se tűr-nének.

— **Emberbarátok figyelmébe.** Örökbe-fogadásra ajánlja egy szegény asszony két gyermekét. Az egyik fiú, két éves mult, a másik leány s három éves mult. Akik a gyermekeket, vagy ezek egyikét örökbe akarnák fogadni a guti faraktár melletti Balogh tanyán keressék fel özv. Nagy Gábornét, a nyomorban szülő anyját.

— **Polgári failletőség kiváltása.** — Az 1891/92-ik évi polgári failletmény kiváltási véghatáridejéül 1892 mártius 5, az epreskerti faraktárból való elhordatás véghatáridejéül 1892 évi ápril 15-ikre tüzetik ki azon határozott kijelentéssel, hogy azon jogosultak, kik fentebbi határidőt bár mi okból be nem tartanak, kiválthatási, illetve elhordatási joguktól minden kártérítési igény formálhatása nélkül elesnek. Debreczen 1892 február 8. A városi tanács.

— **Átlépett tiszt.** Müller Péter Pál 3. honvéd gyalogezredbeli főhadnagy, a debreczeni társas élet kedvelt alakja, a budapesti államrendőrséghez pénztárnokká kineveztetvén, a tartalékállományba való áthelyezés mellett a polgári állami szolgálatba átlépett. A derék tisztben tisztársai egy jó bajtársat, feljebbvaló pedig egy képzett jó katonát veszítettek.

— **Debreczeni hirlapirodalom.** A „Vasárnapi Ujság“ f. évi 6-ik száma ezuttal is részletes kimutatást közöl a magyar hirlapirodalom 1892. évi állapotáról. — 1892. év elején — a kimutatás szerint — megjelent magyar nyelven a fővárosban 323, a vidéken 142 helyen 350 és külföldön 3 hirlap. — Ezenkívül megjelent hazánkban idegen nyelvű lap és folyóirat német nyelven 122, szláv

nyelven 36, román nyelven 20, olasz nyelven 4, francia nyelven 5; a magyarokkal együtt 863, ebből 17556 főre esik egy (az egyesült államokban 3081 főre, Németországban 5500 főre, Franciaországban 5178 főre, Angliában 8692 főre, Ausztriában 18078 főre, Oroszországban 109341 főre). 10905 magyarul beszélő egyénre esik egy magyar hirlap, 16289 németre egy német, 54302 szlávra egy szláv és 129476 román ajku egyénre egy román hirlap. Az 1892. év elején megjelent 676 magyar hirlapot és folyóiratot 2721 frt 60 krért egész évre meglehet rendelni. A vidéki városok között legtöbb lap jelenik meg Kolozsvárott: 18; azután Debreczenben és Nagyváradon 9—9, Pozsonyban 8, Szegeden, Szatmáron, Kassán 7—7. — A debreczeni hirlapirodalomról szóló kimutatás azonban hiányos; mert az 1892. év elején tényleg létező lapok közül nem említi fel a főiskolai gyorsíró egylet által kiadott gyorsírási szaklapot (amilyen Váradon is van és ezt főlelmenti a kimutatás), valamint a „Debreczeni Figaró“ című élelclapot és a „Jogi Hetilap“-ot. Janár 1-jén tehát tényleg nem 9, hanem 12 lap jelent meg Debreczenben, hárommal több mint Nagyváradon, még pedig a következők: politikai napi lapok: „Debreczeni Ellenőr“ XIX. évfolyam. „Debreczeni Hirlap“ II. évfolyam. — Politikai hetilap: „Debreczen“ XXIV. évfolyam. — Egyházi és iskolai lap: „Debreczeni Protestáns Lap“ XII. évfolyam. — Humorisztikus lap: „Debreczeni Figaró“ I. évfolyam. — Szaklapok: „Közérdek“, a magyarországi pinczerek szak közlönye IV. évfolyam. „Jogi Hetilap“ II. évfolyam. „Debreczeni Kir. Táblai Értesítő“ II. évfolyam. Vegyes tartalmu heti lapok: „Debreczen-Nagyvárad Értesítő“ L. évfolyam. „Debreczeni Hiradó“ XI. évfolyam. „Közlöny“ a debreczeni hittanszéki önképző társulat köréből XXII. évf. „Debreczeni Gyorsíró“ II. évfolyam. Összesen 12 hirlap.

— **Különös udvarló.** A szombati katonabál alkalmával történt meg, hogy az ott levő színésznők egyike a pillanat hatása alatt nagyon megtetszett egy fiatal embernek, aki azt akarta, hogy az illető hölgy fogadjon el tőle mindenáron egy fagyaltot. A hölgy engedett végre a nagy unszolásnak, de a hozott fagyaltot nem tudta egészen elfogyasztani mire az udvarló elkeseredetten mondta: „Ha Nagysád meg nem eszi, — én azonnal a földhöz vágom! A kisasszony megijedt, mert nem tudta, mit vág a földhöz: őt, vagy a fagyaltot.

— **Teljes tanács ülés tárgyalta ma d. e. a csütörtöki városi közgyűlés napirendjét.** — Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnököl az ülésen.

— **A mi festők.** A „Magyar Génius“ hatodik számában négy cinos illusztrációt találunk S a v e l y Deszö debreczeni születe sű fiatal festő növendéktől, aki a város költségén végezte tanulmányait. A négy sikerült rajz gr. Csáky Albiné szalonjából tüntet fel csoportokat, ösmert kitünőségekkel.

Mit tárgyal a városi közgyűlés február. 11-dikén?

Meghívás az 1892. évi február. hó 11-én csütörtökön d. e. 9 órákor a városháza nagy termében tartandó városi rendes bizottsági közgyűlésre. Tárgyak:

1. Polgármesteri jelentések a lefolyt 1892. évi nov. és december hónapokról, és legtöbb adót fizető bizottsági négy pöttag behívásáról.

2., Miniszteri leirat mely szerint ő felsége a király Csehországból szerencsés visszajövele alkalmából, a város közönsége által tett üdvözlővívátot legmagasabb közönetének nyilvánítása mellett tudomásul vette.

3., Ugyanaz: a szervezési szabályzat 182 §-ának módosítása tárgyában.

4., Ugyanaz: az éneklő madarak megóvása iránti szabályrendelet módosítása tárgyában.

5., Ugyanaz: a törvényhatósági bizottsági tagok létszámának újból megállapítása és a választó kerületek újból beosztása tárgyában.

6., Tanácsi előterjesztés: Szilágymegye közönségének, a báró Wesselényi Miklós emlékére szobra felállítására adandó hozzájárulás iránti megkeresvényére.

7., Ugyanaz: az izraelita hitközségnek 500 frt. segély adása iránti kérvényére.

8., Ugyanaz: a II. honvéd huszár ezrednek a Balla Mihály féle bérlethez hozzájárulás iránti kérvényére.

9., Ugyanaz: a Gutti vadásztársulat bérlet hosszabbítás iránti kérvényére.

10., Ugyanaz: Mártonfalva községnek új község háza építéséhez szükséges anyagok adása iránti kérvényére.

11., Ugyanaz: Bartók Imre telek eldarabolhatóság engedélyezése iránti kérelmére.

12., Ugyanaz: a városi ménes kezelésére nézve beadott gazdasági bizottsági indítványt és szakértői véleményt illetőleg.

13., Ugyanaz: az új kórház elmebeteg épülete tervének módosítása tárgyában.

14., Ugyanaz: Tóth Kálmánnak, a m. kir. honvédségi laktanyák építési vállalatára kiadása tárgyában hozott 11029/1891. számú tanácsi végzés elleni fellebbezésére.

15., Ugyanaz: a város peres ügyei állásáról szóló tiszti főügyészi jelentése.

16., Ugyanaz: az Epreskerti faraktárnak 1890 évi számadását illetőleg.

17., Ugyanaz: az 1886 és 1887 évi nyomdai számadásokra.

18., Ugyanaz: az 1890. évről szóló polgármesteri jelentésre.

19., Ugyanaz: a gazdasági bizottságnak a csikó telepre kihajtandó esikók díjai lejjebb szállítása javaslatára.

20., Ugyanaz: Dely Mátyás állatorvos nyugdíjaztatása ügyében.

21., Ugyanaz: Vojnovics Jánosné végkielégítés iránti ügyében.

22., Ugyanaz: kegydíj iránti kérvényekre.

23., Ugyanaz: két orvosi tudori oklevél kihirdetése iránti tiszti főorvosi jelentésre.

Debreczen 1892 febr. 9

Simonffy Imre

kir. tan. polgármester.

Vegyes hírek.

* **Választások végleges eredménye.** Az utolsó választás is megtörténvén Óláhfaluban a végleges eredmény szerint meg van választva 244 szabadelvűpárti, 86 függetlenségi és 48-as párti, 62 nemzetipárti, 14 Ugron-párti képviselő. Három képviselő egy párthoz sem tartozik, négy kerületben új választás lesz.

* **A számárpék.** Valami kis városban, a „számárhoz“ címzett vendéglő mellett egy pék lakott, a kit ezért röviden csak úgy hívtak, hogy: a számárpék. Egyszer a szolgabíró mint tanut idézte meg és nyers hangon azt kérdezte tőle:

— Maga a számárpék?

A pék úgy tett, mintha nagyot hallana, egészen odalépett a szolgabíróhoz és kérte, hogy ismétlje kérdését.

— Maga a számárpék? — ordította a bíró a tanu fülébe.

— Nem a, — felelt a megszólitott, — én csak a számár mellett levő pék vagyok!

* **Csiky Sándor meghalt.** Egerből veszünk a szomorú hírt, hogy az öreg Csiky Sándor, a város egyik lokális nagysága s

1867-től kezdve sok éven át országgyűlési képviselője meghalt. Mindenki emlékezik még a jóhiszemű, derék vén kuruczra, ki a „Borszem Jankó“ E s t á n és S a n y i dioszkurpárjának az egyik, még pedig a virgonczabb fele volt. Már öreg legény volt akkoriban is, mikor felöle a jeles deákpárti élezcslap a fényes tréfák özönét gyártotta, — de azért a pajkos tréfaüző őt mindig mint lobbanékony, hevülő, meggondolatlan magyar emberkét mutatta be, kit a méltóságtelességében szívet derítő Están, mint valami tulbóles mentor fékez és tart kordában. Ilyenek ismerte őt az élezcslap nyomán az ország s szerette mindenki, mint józú, tréfás alakot. Valójában az öreg kurucz romlatlan lelkű, nemes érzésű idealista volt. Erős meggyőződésből ült a házban, mint ultra függetlenségi, a legszélsőbb balra, mert telve volt azzal a naiv hittel, hogy egy magyar huszár vajmi könnyen levág hét német dragonyost; — szóval, hogy a magyar olyan kivételes magasságban áll minden más nemzet felett, hogy a politikában csak akarnia és parancsolnia kell — és minden esélyesség nélkül is elér mindent, ami csak tetszik neki. Ha valakinél érthető a szélbali politika, nála, aki így hitt, bizonyára az volt. Mint ember és egri polgár sok jót és hasznosat tett szegény polgártársai sorsának javítása és városa emelésének érdekében. Rajongó szeretettel csüggött az egri magyar népen, mely között volt is a kora népszerűsége, hogy amikor választás alá került, még az egri nők is a népből, mint megannyi Dobó Katicza lobogtatta mellette a bájok zászlaját. Ezek óta otthon élt már Egerben csöndesen az agg kurucz. Egyszer már halálhíre is bejárta a lapokat. Akkor a hír nem volt igaz. Bár most se lenne az!

— Nagyvárad visszafoglalásának ünnepe tárgyában, Dus László tiszti főügyész Nagyvárad törvényhatósági bizottsághoz indítványt adott be, mely az indítványt a tanácsnak adta vissza javaslattétel végett. Ez év június havában lesz ugyanis 200 éve annak, hogy Nagyvárad a töröktől visszafoglalattatott s Benkovits Ágoston káth. püspök templom nem léte miatt, sátor alatt tartotta meg a hálaadó istentiszteletet a nagyfontosságú nap örömére. A mai Nagyvárad csak ezután kezdett épülni, népesedni. Szomorú idők voltak azok, mint a história leírja. A tanács kiadja az indítványt a „Biharmegyei régészeti és történelmi egyesület“-nek, hogy az ünnepély mi módon való megtartása iránt véleményét meghallgassa. Sehlauch Lőrincz püspök fölkérte Fraknói Vilmos történetírót, hogy a visszafoglalás történetét írja meg.

* A foglalkozás és a hosszú élet. A londoni egészségügyi kongresszuson, dr. Ogle W. előadást tartott az emberek foglalkozásáról, viszonyítva életük hosszához. Azt már rég tudják a statisztikusok, hogy a foglalkozásnak befolyása van az élet tartamára. Dr. Oge az 1880—81—82. három évet veszi alapul számításainál és csupán férfiakra terjeszkedett ki. Legelőször is kimutatja, hogy a lakészkedéssel foglalatostkodók között legalacsonyabb halandósági szám és ennek következtében, hogy ez által a többi emberi foglalkozások halandósági számát meghatározhasa ezt a legalacsonyabb, számot veszi alapul. Ez 100. Ehhez viszonyítva már most a halandósági számokat, a következő eredményre jutunk. Míg a lelkészeknél a halandósági szám 100, addig az ügyvédeké 152 kereskedőknél és könyvelőknél 179 kereskedelmi utazóknál 171, az orvosoknál 202, kertészeknél 108, gazdasági munkásoknál 126 gazdákul korcsárosoknál 273 sörfőzőknél 245, vendég ői alkalmazottaknál 397, molnárok és sütőknél 172, kereskedősegédeké 130 posztókereskedőknél 159, a szabóknál 189, cipészeknél 166 kalaposoknál 391, nyomdászoknál 193, könyvkötőknél 210, kőműveseknél és kőfaragóknál 174, ácsoknál és asztalosoknál 148, kárpitosoknál 148, festőknél és üvegeseknél 216, kovácsoknál 175, gépgyári munkásoknál 160, késeknél 230, reszelővágóknál 300, kőszén bányászoknál 160, kő- és palafejtőknél 202,

bérkocsisoknál 267, vasuti munkásoknál 185 a halandósági szám.

* London hercege. A walesi herceg második fia, a mostani trónörökösjelölt számára egészen új czímet teremtett a királyné. Először Lanezasteri hercegnek akarták nevezni, de ez a terv abban maradt, mintán 400 esztendő hagyomány alapján mindig az angol korona képviselőjét illeti meg ez a czím. György herceg czíme tehát ez lesz: London hercege. Ezt a czímet angol királyfi még sohasem viselte.

Irodalom.

A künnrekedtek. A Hét e heti száma azokkal foglalkozik képből és írásból, akik az új parlamentből kiöppantek. Valamennyi nem férne rá a hét borítékára; de a javának a java ott van. Császár Zsigmond, a híres műkönyvek feltalálója. Kaas Ivor, Csernátó Falk, Matlekovits, Emich, György Endre, Tisza István etc. etc. teljes egy tucat. Szellemes rónika három négy szellemes sorban örökíti — meg mindegyik jellemképét. A második Krónika a Kisfaludy-társaság e heti nagy választási csatájáról szól és hatalmas buzogánnyal döngtet az Akadémia érczkapuit. Ott belüli is csupa elbukottak fekszik végge a csatátért. A régiek nem akarják beer-szteni a fiatalokat. Ebben a tüzében van, A Hét pályázati jelentése. A bíráló bizottság Csányi Margitnak ítélte oda a jutalmat egy pompátteltes dolgozatáért, melynek czíme: „Kicsoda?“ A lap színházi krónikája a magyar kir. operában előadott Portici néma személyesítőjéről, Márku Emiliáról szól. Irtak e számban még Murai és Herczegh. Tarka Innen-Onnan rovat. Számos apróság fejezi be a változatos szép füzetet.

Színészek közgyűlése. Az országos színészegyesület ez idei közgyűlése márczius 8-án lesz. A közgyűlés legfontosabb tárgyai közé tartozik a nyugdíjbenvezetés százalékaik kérdése.

Karczagné Kopácsy Juliska asszony a népszínház primadonnája e héten Szegeden három estén lép föl egymásután: a „Szép Heléna“, „Náni“ és „Madarász“ fő nő szerepeiben.

Mehet! czímmel egy új csárdást szerzett Csete Lajos. A zenemű Baross Gábornak van ajánlva. Ára 60 kr. kapható az összes hazai könyvkereskedésekben és a kiadónál Budapest III. ker. Szentkirályi utca 30. sz.

CSARNOK.

Megölt lélek.

— Elbeszélés. —

Vértesi Gyulától.

(Folytatás)

14.

Mintha eljött volna a megváltó, aki kiirtja ennek a szép asszonynak a szívéből a férflak iránti megvetését, gyűlöletét.

Jól eső meleget érzett a szíve körül. Hát mégis van egy külön a többinél.

— Igazán, úgy érez amint mondja? — kérdezi reszkető hangon s odahajlik a férfi arcához s benéz a szemébe hosszan, hosszasan — azután elfordul s előre lovagol.

Diadalmas mosoly fut át a férfi arcán.

— Az enyém lesz! Csak utána!

Az alleé végén egy kis nyárfa erdő terült el. Ott szokták tartania majálisokat s júniálisokat. A kis kerekre letaposott táncz hely fölé szomorúan lóbalja sárguló lombkoronáját egy pár csenevész nyárfa.

Szegényeknek sok ostoba vallomást kellett végighallgatniok, nyarak hosszu során át, talán az okozta kora vesztöket.

A kis erdő csöndes, hangtalan volt most s a lilaszín kelyhű kökörcsinek kíváncsian ütöttek fel a fűből fejüket, hogy ki meri hivatlanul zavarni az ő békés nyugalmukat.

Szegényeket letaposták a lovak patái s nem láttak többé semmit.

Nem látták milyen fűgőn ugrik le paripájáról a fiatal tiszt és siet oda a szép hölgyhöz, hogy leemelje a nyeregből. És nem látjátok hogy sétálnak egymás mellett, kart karba öltve s nem látjátok, hogy fonódik a férfi karja a karcu derek köré.

— Szeretem, nagyon szeretem — suttogja a férfi s egészen odahajlik a finom fehér arc fölé, hogy azt megcsókolja.

Tartalyné kibontakozik az ölelő karokból, megáll a férfi előtt s nagy sötét szemével benéz a férfi kék szemébe mélyen, hosszasan, mint ha a lelkébe akarna látni.

— Igazán szeret?

— Esküszöm.

— Akkor kérem önt, könyörgök önnek, ne öleljen át, ne akarjon csókolni, ne akarjon birni — csak így szemembe nézve mondja hogy, szeret, nagyon szeret. Később lehet, hogy az öné leszek, de most ne, ne akarjon felébreszteni eből a szép álomból, hogy találtam egy embert a ki jobb, tisztességesebb, mint a többiek, — a ki előtt több a szerelem a bírasi vágynál...

Leikesedve, szinte rajongva beszélt a szép asszony. Ugy érezte, mintha a lelke megtisztultna egy pillanatra — s valami felemelő, büszke érzés vett rajta erőt. Az a hatalmas erő, a mit mindenki tagad mig nem érzi: az idealizmus ereje.

Reszkette nyújtotta kezét a férfi felé s a szeme tele jött könnyel.

— Szeressen szeressen, úgy se szeret engem senki a világon...

A főhadnagy ur, legalább meggyőződése szerint, jobban ismerte a nőket minthogy ez a harmadik stádiumot fel ne ismerte volna. Oh, ez már egész sablonszerű dolog.

— Ne bántson — Igazán szeret? — s azután jönnek a könyvek.

Ezek a könnyek mindég úgy tűntek fel a főhadnagy ur előtt, mint a kapituló várok fehér lobogói. A megadás apró ragyogó hirnökei ezek.

Odalép egész közel a szép asszonyhoz, s átölelve, szonjas ajkkal keresi az ajkát.

A nő pedig a mint látja a lángoló arcot, a vágytól égő szemet, s érzi a férfi forró lehelletét — kimondhatatlan undor tölti el. Eszébe jut az első nap a vasuti kocsiiban, m kor a férjét is épen így látta.

Durván taszítja el magától a férfit, s undorral, megvetéssel néz rá.

De amint annak arcán ott látja a felsült szerelmesek tipikus, szánalmas kifejezését, esengő kacagásba tör ki:

— Próbáljon uram másutt szerencsét! Jó napot!

IX.

Malmö iné asszony az asztalt szedte le — Zoltán pedig ott ült a diván szegletében s figyelemmel kísérte anyjának minden mozdulát. Látta milyen gondosan hajtogatja össze az asztalkenőket, veszi le az abroszt, s összefogva hogy kenyérmorzsá, ételmaradék ki ne hulljon belőle, viszi ki a tornácra s ott rázza ki. Két nagy szürke czicza osztozik meg rajta.

Azután bejön Malmosiné az edényeket berakosgatja a nagy pohárszékbe, a két ezüst kanalat gondosan elcsukja — s mikor mindent rendbe hozott, s Zoltánnak is odatette az asztalra a pohár vizet a mit ez minden ebéd után meg szokott inni, leült toillettet csinálni.

Ez a toilette-csinálás pedig annyiból állott, hogy a kék perkál kötényt, melyben főzött, felszerelte egy fehérrel. öszülni kezdő ritka haját végigsimította a hajkefével s a kezét megmosta.

Azután oda ült a fia mellé, s kezével végigsimította annak nagy fehér homlokát.

Durva, reczés volt az a kéz, mely az anya aggodó gyöngédségével simogatta az ifjú homlokát.

Zoltán nem szólt neki semmit, ő sem kérdezte, de az anyai szív ösztönszerűleg sügta neki hogy a fiut bántja valami. Azelőtt se volt valami kikapó jókedvű legény, csöndes egyformaságban, mozsolgatta lea napokat, de egy idő óta ideges, nyugtalan, s úgy elmélyed a gondolataiba, hogy szinte felrezen, mikor szól hozzá.

Megsókolja édes anyja kezét, s mikor kezében tartja azt a durva munkában elkérgesedett kezét, s látja a korán megvénült jószág arcot, elszorul a szive, s mintha azokat az örült gondolatokat akarná agyából elkergetni, amelyek ott tolongtak — elkezd beszélni mindenféléről édes anyjához.

Elmondja az elnök összezördülését a bírákkal az érdekes végtárgyalásokat.

(Folyt. köv.)

Egész selyem, mintázott Foulardokat méterenként 85 krtól egész 4 fr 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is szállit házhöz szállitva, postabér- és vámmentesen Henneberg G. (c. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordultával küldetnek, Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 6

9328. tkv.
1891.

III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rosenfeld Márton végrehajthatónak Rosenfeld Lajos és neje végrehajtást szenvedő elleni 325 frt tőkekövetelés és járuléka i r á n t i végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén fekvő a B.-ujvárosi 767. sz. tjkvben A + 784. hrszám alatt felvett ingatlanra az árverést 400 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelöltingatlan az 1892. évi márczius hó 1-ik napján délelőtti 9 órakor B.-Ujváros község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 trtot készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1891. évi december hó 3-ik napján.

A Debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

NAGY KÁROLY
kir. tszéki bíró.

Magyar általános kőszén

bánya részvénytársulat.

Ajánlja a t. malom-, szeszgyár- és cséplőgéptu'ajdonos uraknak, valamint szobafűtésre legjobb minőségű

czenteri és királdi vegyes, akna- és darabos szenét

egész kocsirakományokban minden állomásra szállitva.

Megrendelések intézendők

a magyar általános kőszénbánya
részvénytársulathoz

Budapest, V, váczi körút 46.

Képviselők, kik a szakmában jártasak, kerestetnek. Ajánlatok az igazgatóságához nyujtandók be.

A Debreczeni Ellenőr könyvkötészetében

mindenféle diszes és egyszerű

KÖNYVKÖTŐI

m u n k á k

gyorsan pontosan és jutányos árban elkészittetnek.

Uj posztóraktár!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy az egész országban oly nagy hírnévnek örvendő,

BRASÓI GYAPJUPOSZTÓKBÓL

a közelgő tavaszi időnyre nagy választékú raktárt rendeztünk be szokat a valódi tiszta gyapju minőségben igen olcsón árusítjuk el.

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsatér.
Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Egy bämulatos olcsó telek kerttel eladó

a piacchoz közel egy fő-utcában.

Szinte a főtéren levő utcában egy igen szép lakás, mely 5 szobából és mellék helyiségekből áll,

valamint gázvilágítással és minden más comforttal van berendezve.

olcsó áron bérbeadó.

Ertesítést ad

TURAI FARKAS

Irodája Miklós-utca.

Bor-kivonat.

Kitünő egészséges bor azonnali elkészítésére, mely a valódi természetes bortól nem különböztethető meg, ajánlom ezen elismert különlegeséget.

2 kiló ára (elég 100 liter bornak) 5 írt 50 kr. Vény ingyen hozzáomagoztatik. Legjobb sikerért és egészséges készítményért kezeskedem.

Spiritus-megtakarítása

elérhetni felülmulhatlan pálinka erősítő, essenciával; ez a italuak kellemes, izlésses zamatot kölcsönöz és csak nálam kapható

1 kiló 3 írt 50 kr. (600—1000 literre,) használati utasítással együtt.

Ezekon kívül ajánlok mindenféle essenciát, rum, cognac, finom liqueurök stb. hez felülmulhatatlan jó-ágban. Vények ingyen hozzáomagoztatnak. Arlapok bérmentve.

Karl Philipp Pollák.

Essenen Specialitäten-Fabrik in Prag.

Szerény képviselők kerestetnek

Debreczeni és Budweiszi gyátrmányü

a g y a g k á l y h á k

Dolhai, Chinovizi Nadrági és Friedlandi

v a s k á l y h á k

fa- és szén-fűtésre,

szabályozható köpeny és Meidingi-kályhák,

acél vagy zománcozott köpenyvel.

Legnagyobb raktár korcsolyákban.

Halifax, Merkur, Matador és Rohonczy

rendszerekben, sima palirozott és állanyozott (nikl) kivitelben.

Tengeri-kézi-morzsolók

különbéle rendszerek szerint.

Tánczos R.-féle szabadalmazott (patent) tűzmentes betörés ellen biztosított

pénzszekrények és kasszák

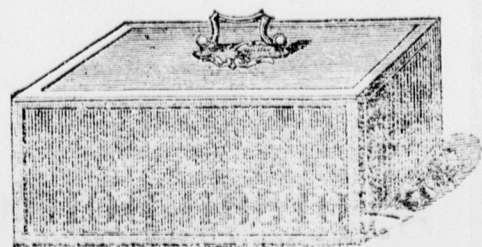
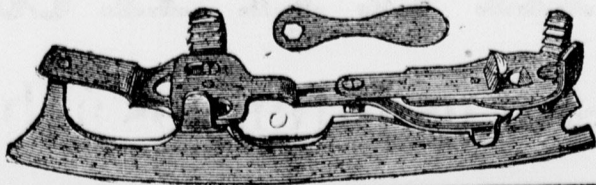
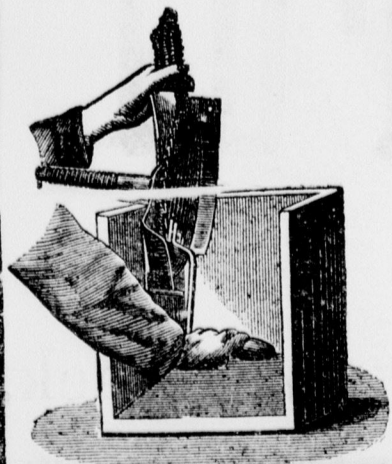
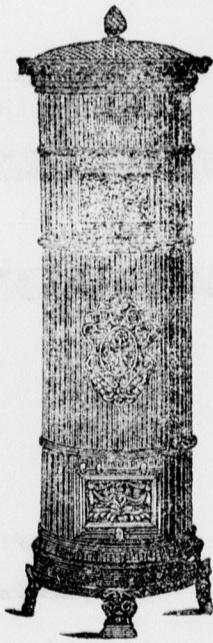
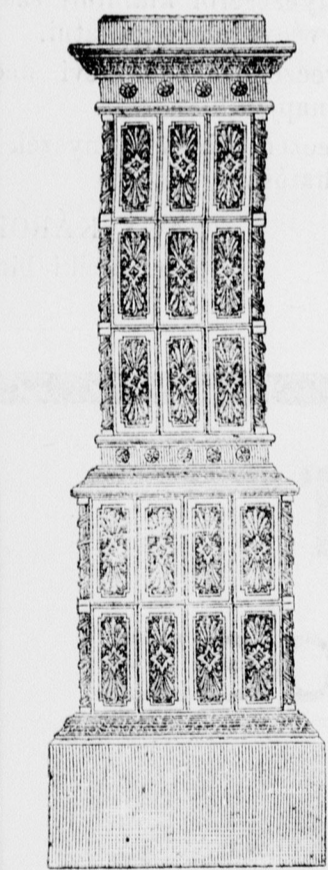
egyedüli képviselők

TÓTH GYÜLA

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA,

vasáru üzletében DEBRECZEN,

A VÁROSHÁZA SARKAN.

Nyomatott a kiadótulajdonos (Vértesi Arnold) Debreczeni Ellenőr nyomdájában.